

Metodologia pentru stabilirea distanțelor adecvate față de sursele potențiale de risc din cadrul amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase în activitățile de amenajare a teritoriului și urbanism

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. Obiectivul general al prezentei metodologii pentru stabilirea distanțelor adecvate față de sursele potențiale de risc din cadrul amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase în activitățile de amenajare a teritoriului și urbanism, denumită în continuare metodologie, îl reprezintă asigurarea cadrului necesar pentru prevenirea și limitarea consecințelor accidentelor majore în care sunt implicate substanțe periculoase asupra populației, mediului natural și construit prin stabilirea, respectiv menținerea unor distanțe adecvate în planurile de amenajare a teritoriului și de urbanism între zonele funcționale, ariile protejate, construcțiile existente sau cele viitoare și sursele potențiale de risc din cadrul amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016.

Art. 2. Prezenta metodologie se aplică în elaborarea, avizarea și aprobarea planurilor de amenajare a teritoriului și urbanism și în autorizarea executării lucrărilor de construcții, în concordanță cu prevederile art. 13 din Legea nr. 59/2016, pentru următoarele situații:

- a) construirea de noi amplasamente care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016;
- b) modificări aduse unor amplasamente deja existente care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016;
- c) construirea de noi obiective de investiții dezvoltate în vecinătatea amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016, care măresc riscul sau consecințele unui accident major.

Art. 3. Termenii și expresiile utilizate în prezenta metodologie sunt definite conform Legii nr. 59/2016 și sunt prevăzuți în anexa nr. 1 la prezenta metodologie.

Art. 4. Pentru stabilirea distanțelor adecvate se parcurg următoarele etape:

- a) determinarea și reprezentarea grafică a zonelor de impact din jurul amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016;
- b) identificarea elementelor teritoriale vulnerabile din zonele de impact;
- c) stabilirea compatibilității teritoriale în zonele de impact;
- d) preluarea distanțelor adecvate în planurile de amenajare a teritoriului și de urbanism pentru zonele din jurul amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016 și instituirea de reglementări specifice.

Art. 5. La promovarea unui proiect de investiții sau a unui plan de amenajare a teritoriului sau de urbanism, autoritățile responsabile cu amenajarea teritoriului și urbanismul și autoritățile competente pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 59/2016 se asigură că distanțele adecvate față de sursele potențiale de risc stabilite conform prezentei metodologii sunt luate în considerare în cadrul procesului de elaborare, avizare și aprobare a respectivelor proiecte de investiții sau documentații de amenajare a teritoriului sau de urbanism.

CAPITOLUL II

Determinarea și reprezentarea grafică a zonelor de impact din jurul amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016

Art. 6. (1) Determinarea și reprezentarea grafică a zonelor în care se pot manifesta consecințele unui accident major, denumite în continuare zone de impact, din jurul amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016 se fac de către operatorii ce exploatează sau dețin amplasamentele în cauză, în baza analizei de risc care este cuprinsă în documentațiile specifice - Politica de prevenire a accidentelor majore, Raportul de securitate, Planul de urgență internă - transmise autorităților competente de la nivel județean.

(2) Zonele de impact se stabilesc în funcție de următoarele efecte specifice asupra populației:

- a) mortalitate ridicată;
- b) prag de mortalitate;
- c) vătămări ireversibile pentru populația afectată;
- d) vătămări reversibile pentru populația afectată.

(3) Valorile-prag pentru efectele specifice asupra populației sunt cele stabilite în anexa nr. 2 la prezenta metodologie.

(4) Pentru determinarea zonelor de impact ale unui accident major, operatorul identifică în analiza de risc scenarii de accidente majore care să conducă la pierdere de conținut și consecințe asupra omului, mediului sau proprietății și calculează frecvențele de apariție a acestora.

(5) Frecvențele considerate prag de siguranță sunt:

- a) 10^{-3} evenimente/an - frecvența maxim admisă pentru un scenariu de accident;
- b) 10^{-6} evenimente/an - frecvența minimă pentru care se iau în considerare scenarii de accident.

Art. 7. Pentru reprezentarea grafică a zonelor de impact operatorul aplică următorul algoritm:

- a) selectează toate scenariile cu efecte în afara amplasamentului identificate în analiza de risc;
- b) întocmește un tabel care cuprinde: tipul evenimentului, substanța periculoasă implicată, locul de manifestare a evenimentului, frecvența de manifestare, dimensiunea zonelor de impact;
- c) transpune pe planul topocadastral vectorial al zonei în sistem național de proiecție STEREO 70 la o scară cuprinsă între 1:2.000 și 1:20.000, în funcție de caz, zonele de impact luate în considerare la lit. b);

d) transmite harta în format electronic, în format GIS și pe hârtie, printr-o adresă de înaintare, inspectoratului pentru situații de urgență județean/Inspectoratului pentru Situații de Urgență "Dealul Spirii" București-Ilfov, denumite în continuare ISU, planul topocadastral vectorial cu distribuția zonelor de impact din jurul amplasamentului, obținut conform lit. c).

Art. 8. (1) În vederea integrării distanțelor adecvate față de sursele potențiale de risc în cadrul planurilor de amenajare a teritoriului și de urbanism, planurile topocadastrale vectoriale cu distribuția zonelor de impact sunt transmise, de către ISU, structurilor responsabile cu amenajarea teritoriului și urbanismul din cadrul administrațiilor publice locale de la nivel județean și de la nivelul municipiilor, orașelor și comunelor, după caz, precum și celorlalte autorități competente de la nivel județean.

(2) Structurile responsabile cu amenajarea teritoriului și urbanismul, organizate conform legii la nivelul administrației publice locale, pun la dispoziția proiectanților și elaboratorilor de documentații de amenajare a teritoriului și de urbanism planurile topocadastrale vectoriale cu distribuția zonelor de impact din jurul amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016.

Art. 9. Elementele teritoriale vulnerabile se identifică în funcție de nevoia de a asigura un nivel minim de siguranță pentru populație, pentru activitățile economice, infrastructură și mediu, ținându-se seama de prevederile documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism și de concluziile studiilor pentru protecția mediului, definite conform legislației specifice.

Art. 10. Pentru evaluarea vulnerabilității din vecinătatea unui amplasament se stabilesc categorii de construcții și zone funcționale în funcție de modul de utilizare a terenurilor și a construcțiilor, astfel:

1. tip A: - industrie și depozitare;

2. tip B:

a) zone funcționale - industrie și depozitare, spații verzi, transporturi cu excepția aeroporturilor, autostrăzilor, drumurilor expres, gospodărie comunală, destinație specială, echipamente tehnice majore;

b) construcții - amenajări sportive și de agrement cu o capacitate mai mică de 100 de persoane, gări, noduri intermodale, stații de transport public cu flux mai mic de (în cadrul cărora se înregistrează un număr de) 100 de persoane/oră;

3. tip C:

a) zone funcționale - rezidențiale cu regim scăzut de înălțime (maxim P+2), zone industriale și depozitare, spații verzi, transporturi, gospodărie comunală, destinație specială, echipamente tehnice majore;

b) construcții - comerciale cu capacitate mai mică de 1.000 persoane, de învățământ, de cult, de cultură, de sănătate - spitale cu capacitate mai mică 25 de paturi sau de 100 de persoane, amenajări sportive, de agrement și turism cu capacitate mai mică de 1.000 de persoane, gări, noduri intermodale, stații de transport public cu flux mai mic de 1.000 de persoane/oră;

4. tip D:

a) toate categoriile de zone funcționale și toate categoriile de construcții;

b) zone protejate;

c) arii naturale protejate.

Art. 11. Pentru identificarea elementelor teritoriale vulnerabile se elaborează Planul cu categoriile de construcții și zonele funcționale ce cuprinde elementele prevăzute la art. 10 și care se elaborează de către structurile de specialitate din cadrul autorității administrației publice locale, în baza prevederilor documentației de urbanism aprobate și în baza proiectelor pentru care a fost emisă autorizația de construire.

CAPITOLUL IV

Stabilirea compatibilității teritoriale

Art. 12. Determinarea compatibilității teritoriale se face prin suprapunerea planului topocadastral vectorial cu distribuția zonelor de impact din jurul amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016 rezultate din scenariile luate în considerare, conform analizei de risc, cu planul cu categoriile de construcții și zone funcționale, stabilite conform art. 10, urmată de aplicarea matricei de compatibilitate specifice.

Art. 13. (1) Pentru stabilirea compatibilității teritoriale în jurul amplasamentelor de tip Seveso se constituie o comisie formată din reprezentanți ai structurilor responsabile cu amenajarea teritoriului și urbanismul din cadrul administrației publice județene și locale și reprezentanții autorităților competente desemnate la nivel județean responsabile pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 59/2016.

(2) Membrii comisiei se desemnează de către conducătorul fiecărei instituții.

(3) Comisia constituită conform prevederilor alin. (1) este condusă de către primarul localității pe raza teritorială a căreia se află dispus amplasamentul în cauză care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016, în calitate de președinte.

(4) Secretariatul comisiei este asigurat de către structura responsabilă cu amenajarea teritoriului și urbanismul din cadrul primăriei sau consiliului județean, după caz, pe raza teritorială a căreia se află dispus amplasamentul în cauză care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016.

Art. 14. Comisia se întrunește după cum urmează:

- a) pentru stabilirea compatibilității teritoriale pentru situația existentă;
- b) pentru stabilirea compatibilității teritoriale în cazul amplasamentelor noi, la inițierea procesului de avizare necesar obținerii autorizației de construire;
- c) pentru stabilirea compatibilității teritoriale la modificarea dimensiunilor zonelor de impact ale amplasamentelor, ca urmare a modificării cantităților, tipului substanțelor, tehnologiei utilizate sau măsurilor de reducere a riscului implementate, înainte de acceptarea de către autoritățile competente a modificărilor propuse de operator.

Art. 15. (1) Comisia are următoarele atribuții:

- a) identifică zonele de incompatibilitate teritorială pe baza informațiilor obținute din Planul cu categoriile de construcții și zonele funcționale și din Planul topocadastral vectorial cu zonele de impact;
- b) elaborează și actualizează Planul cu zonele de compatibilitate teritorială.

(2) Planul cu zonele de compatibilitate teritorială se transmite pe suport hârtie și în format electronic către toate instituțiile care au reprezentanți în cadrul comisiei, prin grija secretariatului acesteia, în termen de 15 zile de la elaborarea acestuia.

Art. 16. Pentru stabilirea compatibilității teritoriale, Comisia ține cont de următoarele:

- a) pentru construcția de amplasamente noi pentru care se solicită certificat de urbanism și/sau autorizație de construire după data intrării în vigoare a prezentei metodologii, compatibilitatea teritorială se determină prin aplicarea matricei de compatibilitate teritorială fără alternativă construită conform tabelului 1 din anexa nr. 3;
- b) pentru modificarea amplasamentelor existente se acceptă modificări numai dacă riscul rămâne același sau scade;
- c) pentru noile obiective de investiții dezvoltate în vecinătatea amplasamentelor construite după intrarea în vigoare a prezentei metodologii se aplică matricea de compatibilitate teritorială fără alternativă construită conform tabelului 1 din anexa nr. 3.

Art. 17. Pentru evaluarea situației existente în zonele din jurul amplasamentelor se aplică următorul algoritm:

- a) se aplică matricea de compatibilitate teritorială fără alternativă construită conform tabelului 1 din anexa nr. 3;
- b) dacă prin aplicarea matricei de compatibilitate teritorială fără alternativă construită nu se întâlnește nicio situație de incompatibilitate existentă, atunci noile dezvoltări se vor face în concordanță cu această matrice;
- c) dacă prin aplicarea matricei de compatibilitate teritorială fără alternativă construită se întâlnește cel puțin o situație de incompatibilitate existentă, atunci noile dezvoltări se fac în concordanță cu matricea de compatibilitate teritorială cu alternativă construită, conform tabelului 2 din anexa nr. 3.

Art. 18. În situația în care pentru amplasamentele și dezvoltările existente în jurul acestora se determină incompatibilități, autoritățile competente pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 59/2016 și autoritățile responsabile cu amenajarea teritoriului și urbanismul iau măsuri de impunere, prin avizele, acordurile și autorizațiile prevăzute de lege, a unor cerințe tehnice suplimentare pentru reducerea riscului la amplasament și reducerea vulnerabilității construcțiilor din vecinătate.

CAPITOLUL V

Preluarea distanțelor adecvate în planurile de amenajare a teritoriului și de urbanism pentru zonele din jurul amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016

Art. 19. (1) Primăriile pe teritoriul administrativ al cărora se află zonele de impact din jurul amplasamentului/amplasamentelor considerate preiau planul cu zonele de compatibilitate în cadrul documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism și țin cont de acesta în emiterea certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire.

(2) Structura responsabilă cu amenajarea teritoriului și urbanismul din cadrul administrației publice județene preia în cadrul planului de amenajare a teritoriului județean prevederile planurilor cu zonele de compatibilitate aferente amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016.

(3) Pentru amplasamentele noi, în cazul în care amplasarea nu este reglementată prin planul de urbanism general, se elaborează o documentație tip plan de urbanism zonal, ce cuprinde cel puțin întreg teritoriul ce poate fi afectat de un amplasament care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art. 20. (1) Comisia menționată la art. 13 se întrunește în termen de 365 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei metodologii pentru stabilirea compatibilității teritoriale în situația existentă.

(2) În situația în care zonele de impact intersectează limitele administrative ale mai multor localități, secretariatul transmite o notificare primăriilor acestora pentru a nominaliza reprezentanți în cadrul comisiei.

(3) În termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei metodologii autoritățile publice locale pe raza cărora există amplasamente de tip Seveso elaborează planul cu categoriile de construcții și zonele funcționale.

(4) În termen de 5 ani de la intrarea în vigoare a prezentei metodologii, toate autoritățile administrației publice locale în al căror teritoriu administrativ se regăsesc amplasamente ce se supun prevederilor Legii nr. 59/2016 își actualizează planul urbanistic general astfel încât să fie cuprinse distanțele adecvate stabilite în conformitate cu prezenta metodologie.

Art. 21. Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezenta metodologie.

ANEXA Nr. 1

DEFINIREA TERMENILOR UTILIZAȚI

Jet fire (incendiu sub formă de jet) - fenomen ce apare la aprinderea gazelor/lichidelor inflamabile din fisuri în diverse recipiente sau conducte aflate sub presiune

Pool fire (incendiu de baltă) - fenomen ce apare la aprinderea lichidelor inflamabile care se acumulează în cuvele de retenție sau pe sol, în urma eliberării accidentale din rezervoare, instalații, conducte etc.

BLEVE - Boiling Liquid Expanding Vapor Explosion (explozie a vaporilor unui lichid în fierbere) - un fenomen ce apare la ruperea unui rezervor în care se găsește un lichid supraîncălzit peste punctul de fierbere la presiune atmosferică

Flash fire (incendiu fulger) - un fenomen cauzat de inițierea/aprinderea solidelor (inclusiv prafului), lichidelor sau gazelor inflamabile caracterizat de temperaturi foarte mari, durată mică, un considerabil efect de undă de șoc și de deplasarea rapidă a frontului flăcării

UVCE - Unconfined Vapor Cloud Explosion (explozia unui nor de vapori neconfinați) - fenomen ce apare la explozia unui nor de vapori/gaze inflamabile și explozive în aer

CVE - Confined Vapor Explosion (explozia vaporilor confinați) - fenomen ce apare la explozia gazelor/vaporilor de substanțe inflamabile/explozive în spații închise

Planul topocadastral vectorial cu distribuția zonelor de impact - documentația elaborată de către operatorii ce exploatează sau dețin amplasamente care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016 pe suport topocadastral vectorial în sistem național de proiecție STEREO 70 la o scară cuprinsă între 1:2.000 și 1:20.000, în funcție de caz, în cadrul căreia sunt ilustrate cele 4 zone de impact din jurul amplasamentelor - zone de mortalitate ridicată, prag de mortalitate, de vătămări ireversibile și de vătămări reversibile

Planul cu categoriile de construcții și zonele funcționale - documentația elaborată de către autoritățile publice locale pe raza cărora există amplasamente care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016 sau unde este propusă construirea unui astfel de amplasament, elaborată pe suport topocadastral vectorial în sistem național de proiecție STEREO 70 la o scară cuprinsă între 1:500 și 1:5.000, în funcție de caz, în cadrul căreia sunt ilustrate cele 4 tipuri de zone (A, B, C și D) stabilite în funcție de zonificarea funcțională și de categoriile de construcții

Planul cu zonele de compatibilitate teritorială - documentația elaborată de către comisia prevăzută la art. 13 din metodologie prin suprapunerea Planului cu categoriile de construcții și zonele funcționale cu Planul vectorial cu zonele de risc (documentații ce vor fi prezentate la aceeași scară grafică), care va cuprinde cele 4 tipuri de zone de impact, situația existentă structurată pe cele 4 tipuri de zone, care va identifica zonele de incompatibilitate în care sunt necesare măsuri de intervenție și care va propune o zonificare funcțională pentru zona din jurul amplasamentelor prin care se asigură cerințele de siguranță

Compatibilitate teritorială - stabilirea de construcții și zonificări funcționale în jurul amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016 astfel încât să fie respectate cerințele de siguranță stabilite prin metodologie, avându-se în vedere principii precum o densitate redusă a populației și a construcțiilor în zonele de risc, accesibilitatea mijloacelor de intervenție rapidă, evacuarea rapidă a populației

Incompatibilitate teritorială - situația în care se constată nerespectarea prevederilor metodologiei cu privire la distribuția construcțiilor și zonificărilor funcționale în jurul amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016

LC50 - este concentrația, statistic determinată, a unei substanțe în aer care se estimează că omoară 50% dintre subiecții de test când este administrat ca o singură expunere (de regulă 1 sau 4 ore)

Indicii AEGL (Acute Exposure Guideline Levels - nivel orientativ asupra expunerii acute) sunt dezvoltati de Environmental Protection Agency (EPA) - Agenția pentru Protecția Mediului a Statelor Unite ale Americii și prezintă valori distincte ale concentrației pentru intervale de timp de expunere de 10, 30, 60 de minute, 4 și 8 ore.

AEGL 3 reprezintă valoarea concentrației în aer a unei substanțe exprimate în ppm sau mg/m³, peste care este previzibil ca majoritatea oamenilor, incluzând indivizii susceptibili, să sufere efecte ce amenință viața sau pot provoca moartea.

AEGL 2 reprezintă valoarea concentrației în aer a unei substanțe exprimate în ppm sau mg/m³, peste care este previzibil ca majoritatea oamenilor, incluzând indivizii susceptibili, să sufere efecte ireversibile sau serioase, pe termen lung, ce afectează sănătatea sau capacitatea de autoevacuare.

AEGL 1 reprezintă valoarea concentrației din aer a unei substanțe, exprimată în ppm sau mg/m³, peste care este previzibil ca majoritatea oamenilor, incluzând indivizii susceptibili, să sufere disconfort apreciabil, iritații sau anume efecte asimptomatice care nu afectează simțurile. Oricum, efectele nu provoacă incapacitate, sunt trecătoare și reversibile când expunerea încetează.

LFL (Lower Flammability Limit - limita cea mai joasă de inflamabilitate) - reprezintă concentrația substanței în aer la limita inferioară de inflamabilitate.

ANEXA Nr. 2

Valorile-prag pentru efectele specifice asupra populației

Tipul de pericol	Scenariul	Mortalitate ridicată	Prag de mortalitate	Vătămări ireversibile	Vătămări reversibile
Dispersie toxică	Eliberare SP în aer	LC50	AEGL3	AEGL2	AEGL1
Incendiu	Fire ball	Raza fire ball	350 kJ/m ²	200 kJ/m ²	125 kJ/m ²
	Jet fire	12,5 kW/m ²	7 kW/m ²	5 kW/m ²	3 kW/m ²
	Pool fire	12,5 kW/m ²	7 kW/m ²	5 kW/m ²	3 kW/m ²
	Flash fire	LFL	1/2 LFL		
	BLEVE	Raza fire ball	350 kJ/m ²	200 kJ/m ²	125 kJ/m ²
Explozie	UVCE	0,3-0,6 bar	0,14 bar	0,07 bar	0,03 bar
	CVE	0,3 bar	0,14 bar	0,07 bar	0,03 bar

ANEXA Nr. 3

Matricele de compatibilitate teritorială

Tabelul 1 - Matrice de compatibilitate teritorială fără alternativă construită

Frecvență (cazuri/an)	Zone de impact			
	Raza zonei IV - vătămări reversibile (m)	Raza zonei III - vătămări ireversibile (m)	Raza zonei II - prag de mortalitate (m)	Raza zonei I - mortalitate ridicată (m)
10 ⁻³ -10 ⁻⁴	A	A	A	A
10 ⁻⁴ -10 ⁻⁵	AB	A	A	A
10 ⁻⁵ -10 ⁻⁶	ABC	AB	A	A
< 10 ⁻⁶	ABCD	ABC	AB	AB

Tabelul 2 - Matrice de compatibilitate teritorială cu alternativă construită

Frecvență (cazuri/an)	Zone de impact			
	Raza zonei IV - vătămări reversibile (m)	Raza zonei III - vătămări ireversibile (m)	Raza zonei II - prag de mortalitate (m)	Raza zonei I - mortalitate ridicată (m)
10 ⁻³ -10 ⁻⁴	AB	A	A	A
10 ⁻⁴ -10 ⁻⁵	ABC	AB	A	A
10 ⁻⁵ -10 ⁻⁶	ABCD	ABC	AB	A
< 10 ⁻⁶	ABCD	ABCD	ABC	AB